

Emniyet Genel Müdürlüğü Çocuk Şube Müdürlüğü/Büro Amirliği Kuruluş,Görev ve Çalışma Yönetmeliği

İçişleri Bakanlığından

Resmi Gazete Tarihi: 13/04/2001

Resmi Gazete Sayısı: 24372

BİRİNCİ BÖLÜM : Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı; korunmaya muhtaç olan, ihmal ve istismara maruz kalan, bulunan, evden veya kurumdan kaçan, mülteci, refakatsiz, sokakta yaşayan, sokakta çalıştırılan, oturduğu yeri haber vermekten aciz, hakkında koruma, ıslah ve/veya tedavi tedbiri alınan, suçta maruz kalan, suç işlediği şüphesi altında bulunan, kimliği tespit edilemeyen çocuklara yönelik olarak polis tarafından yürütülecek hizmetleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik hükümleri Emniyet Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatlarını kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 2253 sayılı Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, 3005 sayılı Meşhut Suçların Muhakeme Usulü Hakkında Kanun, 1117 sayılı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen deyimlerden;

Çocuk : Kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç on sekiz yaşına kadar her insanı,

Korunmaya Muhtaç Çocuk : Beden, ruh ve ahlak gelişimleri veya şahsi güvenlikleri tehlikede olan; anasız ve/veya babasız, anası ve/veya babası belli olmayan, anası ve/veya babası tarafından terk edilen, anası ve/veya babası tarafından ihmal ve istismara maruz bırakılıp fuhuş, dilencilik, alkollü içki veya uyuşturucu maddeleri kullanma gibi her türlü sosyal tehlikelere ve kötü alışkanlıklara karşı savunmasız bırakılan ve başıboşluğa sürüklenen, mülteci, refakatsiz, çalışan ve başıboşluğa sürüklenmese bile ihmal ve istismar nedeni ile mağdur olan çocuğu,

Yardıma Muhtaç Çocuk : Bakım, sağlık, barınma, eğitim ve öğretim ihtiyacı olan çocuğu,

Buluntu Çocuk : Kanuni mümessili tarafından terk edilmiş veya evinden veya bulunduğu kurumdaki kaçmış halde bulunan çocuğu,

Kimliği Tespit Edilemeyen Çocuk : Kimliği bir belge ile veya kolluk kuvvetince tanınmış veya güvenilir kişilerin tanıklığı ile ispat edilemeyen veya gösterdiği belgelerin doğruluğundan şüphe edilen çocukları,

Suç İşlediği Şüphesi Altında Bulunan Çocuk : Suç işlediğine ilişkin hakkında basit şüphe bulunan, bu nedenle Cumhuriyet Savcısı tarafından hazırlık soruşturması yapılan veya hazırlık soruşturması açılmadan kolluk kuvvetinin yaptığı araştırmaya konu olan onbir yaşını bitirmiş ancak onsekiz yaşını tamamlamamış çocukları,

Sokakta Yaşayan Çocuk : Yoksulluk, aile parçalanması, istismar gibi nedenlerle evlerinden kaçmış ya da uzaklaştırılmış, sokakları mesken edinmiş, sorumlu bir büyüğün korumasından yoksun, aileleri ile bağları gittikçe azalmakta olan ve her tür istismara açık olan çocukları,

Sokakta Çalıştırılan Çocuk : Aile bütçesine katkıda bulunmak amacı ile sokakta beceri gerektirmeyecek bir işte çalışan, günün büyük bir zamanını sokakta geçirip geçte olsa evlerine dönen, bazen okula devam eden çocukları,

Mülteci : Vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan veya orada bulunmaktan korktuğu için yararlanmak istemeyen veya vatandaşı olmadığı halde önceden yaşadığı ikamet ülkesi dışında bulunan, oraya dönmeyen veya korku nedeniyle dönmek istemeyen kişileri,

Refakatsiz Çocuk : Mülteci durumunda olan ve ölüm, kaybolma ve gözaltı gibi nedenlerle aile birliği bozulan ailenin tek başına kalan ve bir yetişkinin refakatinde olmayan çocuğu,

Bakanlık : İçişleri Bakanlığını,

Bakan : İçişleri Bakanını,

Genel Müdürlük : Emniyet Genel Müdürlüğünü,

Genel Müdür : Emniyet Genel Müdürünü,

Daire Başkanlığı : Asayiş Daire Başkanlığını,

Daire Başkanı : Asayiş Daire Başkanını,

Çocuk Birimi : Çocuklarla ilgili olarak mevzuatla verilen görevleri yerine getiren, İl Emniyet Müdürlüklerinde Çocuk Şube Müdürlüğü, İlçe Emniyet Müdürlükleri/Amirliklerinde Çocuk Büro Amirliği düzeyinde kurulan polis ihtisas birimini,

Çocuk Birimi Amiri : Çocuklarla ilgili olarak mevzuatla verilen görevleri yerine getiren, İl Emniyet Müdürlüklerinde Çocuk Şube Müdürlüğü, İlçe Emniyet Müdürlükleri/Amirliklerinde Çocuk Büro Amirliği düzeyinde kurulan polis ihtisas birimi amirini,

Çocuk Polisi : Polisin çocuklara yönelik olarak yürüteceği hizmetler konusunda, sıfır-onsekiz yaş grubu gelişim özellikleri, davranış bilimleri, mülakat teknikleri, iletişim becerisi gibi konularda hizmet içi eğitim almış, sivil istihkak alan emniyet hizmetleri sınıfı personelini ve hizmet branşını,

Çocuk Polisi Meslek Standardı : Çocuk polisinin görevleri, kullandığı araç gereç ve ekipmanları, sahip olması gereken genel bilgi ve beceriler ile tutum ve davranışları, mevcut durumu ve gelecekte ulaşacağı seviyeyi,

Sosyal Çalışmacı : Çocukların ve ailelerinin kendileri veya çevre şartlarından doğan veya kontrolleri dışında oluşan maddi, manevi ve sosyal sorunların tespit edilmesi çalışmalarını yürüten, lisans düzeyinde eğitim almış sosyal hizmet uzmanı, pedagog, psikolog, çocuk gelişimcisi gibi emniyet hizmetleri sınıfı dışındaki personeli,

Sosyal İnceleme Raporu : Çocuğun kimlik bilgileri, bireysel özellikleri ve kişilik yapısı, ailevi özellikleri, ailesi ile olan ilişkileri, arkadaş çevresi, okul durumu, içinde yetiştiği ve bulunduğu koşullar, sorunları, polise intikal eden eyleminin nitelikleri ile değerlendirme, sonuç ve öneriler gibi bölümleri içeren ve sosyal çalışmacı tarafından mülakat, gözlem ve ziyaretler yoluyla gerçekleştirilen inceleme sonucu hazırlanan raporu,

Sosyal Hizmetler : Kişi ve ailelerin kendi bünye ve çevre şartlarından doğan veya kontrolleri dışında oluşan maddi, manevi ve sosyal yoksunluklarının giderilmesine ve ihtiyaçlarının karşılanmasına, sosyal sorunların önlenmesi ve çözümlenmesine yardımcı olunmasını ve hayat standartlarının iyileştirilmesi ve yükseltilmesini amaçlayan sistemli ve programlı hizmetler bütünü,

İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü : Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü il teşkilatını,

İlgili Kuruluş : İlgisine göre; Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı olarak açılan çocuk yuvaları, yetiştirme yurtları, kreş ve gündüz bakımevleri, bakım ve rehabilitasyon merkezleri, çocuk ve gençlik merkezlerini, Adalet Bakanlığına bağlı olarak hizmet veren çocuk ıslahevleri, çocuk tutukevleri ile yetişkinlere ait kurumların çocuk bölümlerini, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kuruluşlarını, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve orta öğretim kurumlarını,

Çocuk Bakım Ünitesi : Korunmaya muhtaç olan, ihmal ve istismara maruz kalan, bulunan, evden veya kurumdan kaçan, mülteci, refakatsiz, sokakta yaşayan, sokakta çalıştırılan, oturduğu yeri haber vermekten aciz, suça maruz kalan, kimliği tespit edilemeyen çocukların, ailelerine veya ilgili bir kurum yada kuruluşa teslim edilinceye kadar geçici olarak yemek, bakım, temizlik, oyun gibi ihtiyaçlarını karşılamak üzere hazırlanan birimi,

Nezarethane : Şüpheli veya sanıkların haklarındaki işlemlerin tamamlanıp adli mercilere sevk edilinceye kadar bekletilmesi amacıyla yapılmış yerleri,

Veli : Çocuğun bakım ve idaresi üzerinde olan, onun hal ve hareketlerinden sorumlu bulunan, bakım ve korunmalarını sağlamak için onların kişilikleri ve malları üstünde hak ve yetkiye sahip olan ana ve/veya babayı,

Vasi : Çocuğun bakım ve korunmasını sağlamak için mahkemece tayin edilen ve çocuğun kişiliği ve malları üstünde tasarruf yetkisine sahip kişiyi,

Kanuni Mümessil : Kaynağını yasadan alan temsilciyi, ana-baba ve vasiyi,

Velayet : Ana-babanın çocuğu üzerinde sahip olduğu eğitim ve terbiye hakkını,

İhmal: Ailenin veya çocuktan sorumlu kişilerin çocuğa karşı yasal yükümlülüklerini yerine getirmemesini,

İstismar : Ailenin veya çocuktan sorumlu kişi veya diğer şahısların, çocuğun fiziksel, duygusal, cinsel şiddete maruz bırakan ve psiko-sosyal yönden gelişimini örseleyecek fuhuş, dilencilik, suça yönlendirme gibi tutum ve davranışlarını,

Pornografi : Şehvet hisleri uyandıran görsel, işitsel veya internet ortamında gerçekleştirilen yayınları,

Uyuşturucu, Uçucu ve Psikotrop Madde: Zihinsel ve bilinçsel faaliyetleri, psişik davranışları değiştirme imkanı olan, psikolojik etki gösteren, doğal, sentetik ve/veya kimyasal maddeleri ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM : Çocuk Polisi

Daire Başkanlığı

Madde 5 - Çocuk polisi hizmetlerinin yürütülmesinde Genel Müdürlük adına Daire Başkanlığı;

a) İlgili kuruluşlarla işbirliği içinde, hizmetin geliştirilmesine yön verecek araştırmalar gerçekleştirmek, program geliştirmek, koordinasyon sağlamak, hizmet tanıtımı yapmak,

b) Ulusal ve uluslararası düzeyde gelişmeleri takip etmek ve elde edilen deneyimleri hizmete yansıtmak, seminer, konferans gibi etkinlikler düzenlemek, etkinliklere çocuk birimlerinden personel katılmasını sağlamak,

c) Çocuk birimlerinde çalışacak personelin meslek standartlarına göre belirlenmesini sağlamak, atama ve yer değiştirme planlarını hazırlamak,

d) Eğitim programları ve materyalleri hazırlamak, çocuk birimleri personelinin ihtisas, tekamül gibi kurslarla hizmet içi eğitimini planlamak ve katılacak personelin niteliklerini belirlemek,

e) Çocuk birimleri hizmetlerinde kullanılacak araç, gereç ve teçhizatın standartlarını belirlemek, bütçe çalışmaları yapmak,

f) Görev alanına giren konularda mevzuat değişiklik teklifleri ile mevzuat tasarıları hakkında görüş hazırlamak, TMK (teşkilat-malzeme-kadro planlaması) çalışmalarına katılmak,

g) Çocuk birimlerinin taltif taleplerini değerlendirmek, görüş belirtmek, ile görevlidir.

Çocuk Birimi Kuruluşu

Madde 6 - Çocuklarla ilgili olarak polise mevzuatla verilen görevler EK-5 de yer alan teşkilat şemasına uygun olarak İl Emniyet Müdürlüklerinde kurulan Çocuk Şube Müdürlüğü, EK-6 da yer alan teşkilat şemasına uygun olarak İlçe Emniyet Müdürlüklerinde/Amirliklerinde kurulan Çocuk Büro Amirliği tarafından yürütülür:

a) İl Emniyet Müdürlüklerindeki Şube Müdürlüğü;

1) İdari Büro Amirliği,

2) Sosyal Hizmet Büro Amirliği,

3) Suç Önleme Büro Amirliği,

4) Kayıp Çocuklar Büro Amirliği,

5) Adli İşlemler Büro Amirliği,

b) İlçe Emniyet Müdürlükleri/Amirliklerindeki Büro Amirliği;

1) İdari Kısım Amirliği,

2) Sosyal Hizmet Kısım Amirliği,

3) Suç Önleme Kısım Amirliği,

4) Kayıp Çocuklar Kısım Amirliği,

5) Adli İşlemler Kısım Amirliği'nden oluşur.

Çocuk Biriminin Görevleri

Madde 7 - Çocuk polisi hizmetlerinin yürütülmesinde çocuk birimi;

a) Korunmaya ve yardıma muhtaç, mağdur, kaybolan ve bulunan çocuklarla ilgili işlemleri yürütmek,

b) Suç işlediği şüphesi altında bulunan çocukla ilgili olarak, ilgili Cumhuriyet Savcısının emirleri doğrultusunda suçun iz, eser, emare ve delillerini toplamak, ilk işlemleri yapmak ve olayın gelişimine göre diğer birimlerle koordineli çalışmak,

c) Ailesine veya İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne teslim edilmesi gereken, hakkında ıslah ve/veya tedavi tedbiri alınan veya gözaltında tutulan çocuğun ailesine, ilgili kuruma veya adli mercilere teslimine kadar muhafaza etmek, barınma, beslenme, haberleşme, temizlik gibi zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak, gerektiğinde sağlık tedavilerini yaptırtmak,

d) Çocuğa karşı ve çocuk tarafından suç işlenmesini önleyici çalışmalar yürütmek,

e) Suç işlemiş veya suça yönelmiş çocuklar ile korunmaya muhtaç çocukları suça iten etkenlerin tespiti için sosyal çalışmacı tarafından araştırma yapılmasını sağlamak,

f) Çocuk bakım ünitesi kurulmasını önermek ve işletilmesini sağlamak,

g) Nakil giderleri ile muhafaza altındaki veya gözaltındaki çocuğun zorunlu ihtiyaçlarının bütçe ödeneklerinden karşılanmasını teklif etmek,

h) Nezarethanelerin standartlara uygunluğunu sağlamak,

ı) Bu Yönetmelik ve 01/10/1998 tarihli ve 23480 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'ne ekli formların her çocuk için doldurulmasını sağlamak,

i) EK-3 de yer alan Çocuk İstatistik Formu'nun aylık ve yıllık olarak düzenlenmesini sağlayarak Daire Başkanlığına göndermek, ile görevlidir.

Korunmaya ve Yardıma Muhtaç Çocuklar

Madde 8 - Çocuk polisi, mevzuatın verdiği yetkiye göre; korunmaya muhtaç olduğundan şüphelenilen, ihmal ve istismara maruz kaldığı ihbar edilen, evden veya bulunduğu kuruluştan kaçan, suça maruz kalan, suç işleme eğiliminde olan, sokakta yaşayan, sokakta çalıştırılan, oturduğu yeri haber vermektense aciz, kendini ifade edemeyen, kimliği tespit edilemeyen, buluntu, mülteci ve refakatsiz çocukların;

- a) Kimlik tespitini yapmak,
- b) Muhafazasını sağlamak,
- c) Kanuni mümessillerini araştırmak,
- d) Haklarında yetkili idari veya adli makamlarca verilen kararın niteliğine göre ilgili kuruluşa veya kanuni mümessiline teslimini yapmak ile görevlidir.

Mağdur Çocuklar

Madde 9 - Suçun mağduru küçükse, bunlara karşı işlenen meşhut suçlarda, kovuşturulması suçtan zarar gören kimsenin şikayetine bağlı olan fiillerde şüphelinin yakalanması ve soruşturma yapılması için şikayete gerek yoktur.

Mağdur çocukla yapılacak görüşmeler sosyal çalışmacı tarafından gerçekleştirilir, ayrıca sosyal inceleme raporu hazırlanır.

Suçta maruz kalan çocuğun kimliği gizli tutulur.

Çocuk polisi ayrıca çocuğun suçta maruz kalmaması için;

a) Çocukların çalışmaları mevzuatla yasaklanmış umuma mahsus ve umuma açık yerlerde çalıştırılıp çalıştırılmadığını kontrol etmek,

b) Çocuklara satılması mevzuatla yasaklanmış malların kendilerine satılıp satılmadığını araştırmak,

c) Çocukların girmesi mevzuatla yasaklanmış umuma açık yerlere girip girmediklerini araştırmak,

d) Mevzuata aykırı hareket ettiği tespit edilen yerler ve işletmecisi hakkında gerekli işlemlerin yapılması için ilgili birimlere bildirmek, ile görevlidir.

Suç İşlediği Şüphesi Altında Bulunan Çocuklar

Madde 10 - Suç işlediği şüphesi altında bulunan çocukların hazırlık soruşturması 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 2253 sayılı Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, 3005 sayılı Meşhut Suçların Muhakeme Usulü Hakkında Kanun, 01/10/1998 tarihli ve 23480 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

Çocuk Birimi Amiri

Madde 11 - Çocuk birimi amiri;

a) İş programı yapmak,

b) Bürolar arası iletişim, işbirliği, koordinasyon ve düzenli çalışmayı sağlamak,

c) Personel arasında sevgi ve saygıya dayalı bir disiplin ve hizmet anlayışını tesis etmek,

- d) Personeli mevzuat değişiklikleri hakkında bilgilendirmek,
- e) Personelin mevzuata uygun hareket edip etmediğini kontrol etmek,
- f) İş veriminin ve personelin etkinliğinin artırılması için çalışmalar yapmakla, görevlidir.

İdari Büro / Kısım Amirliği

Madde 12 - İdari büro / Kısım amirliği;

- a) Personelin özlük hakları ile ilgili işlemlerini yürütmek,
- b) Malzeme ihtiyacının tespiti ve temini için çalışma yapmak,
- c) Evrak kaydını tutmak,
- d) Ek-3 de yer alan istatistik bilgilerini derlemek,
- e) Nöbet hizmetlerini düzenlemek,
- f) Koruyucu Özel Güvenlik Talimatı hükümlerinin uygulanmasını sağlamak, ile görevlidir.

Sosyal Hizmet Büro / Kısım Amirliği

Madde 13 - Sosyal hizmet büro / Kısım amirliği;

a) Korunmaya muhtaç olan, ihmal ve istismara maruz kaldığı ihbar edilen, buluntu, evden veya bulunduğu kurum yada kuruluştan kaçan, suça maruz kalan, mülteci, refakatsiz, sokakta yaşayan, sokakta çalıştırılan, oturduğu yeri haber vermekten aciz ve hakkında ıslah ve/veya tedavi tedbiri alınan çocuğun, kanuni mümessiline veya İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne teslim edilmesine kadar çocuk bakım ünitesinde muhafazasını sağlamak,

b) Sosyal inceleme raporu hazırlamak,

c) Sosyal inceleme raporuna göre kanuni mümessillerine teslim edilmesi gerekenleri kanuni mümessillerine, kanuni mümessile teslim edilemeyenleri sosyal inceleme raporu ile birlikte İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne teslim etmek,

d) Sorumluluklarını yerine getirmediikleri tespit edilen ana-baba, vasi veya çocuktan hukuken sorumlu olan diğer kişiler hakkında İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne bilgi vermek,

e) Öğretmenler ve aileler ile okullar, sosyal hizmet ve sağlık hizmetleri yürüten kuruluşlarla ortak çalışmalar yürütmek,

f) Kanuni mümessiline teslim edilen veya suç işleyen çocuğun kanuni mümessiline rehberlik hizmetlerinde bulunmak,

g) Şube / Büroda işlemleri sürdürülen çocuğun boş zamanının değerlendirilmesi için sosyal, kültürel ve eğitici nitelikte faaliyetler yapmak,

h) Muhafaza altındaki çocuğun, barınma, beslenme, haberleşme, temizlik gibi zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak, gerektiğinde sağlık tedavilerini yaptırtmak,

ı) Geçici barınma ünitesi ile ilgili işlemleri yürütmek,

i) Yürütülen bir görev nedeni ile çalışan çocukların işyeri şartları yada işverenden kaynaklanan ihmal ve istismar ortaya çıktığında Bölge Çalışma Müdürlüğüne bilgi vermek, ile görevlidir.

Suç Önleme Büro/Kısım Amirliği

Madde 14 - Suç önleme büro/Kısım amirliği;

a) Korunmaya muhtaç olduğundan şüphelenilen, ihmal ve istismara maruz kaldığı ihbar edilen, bulunan, evden veya bulunduğu kurum yada kuruluştan kaçan, suça maruz kalan, mülteci, refakatsiz, sokakta yaşayan, sokakta çalıştırılan ve oturduğu yeri haber vermekten aciz çocukların kimlik tespitlerini yapmak, kanuni mümessillerini araştırmak ve işlemleri yürütmek,

b) Çocuğa karşı ve çocuk tarafından suç işlenmesini önleyici çalışmalar yapmak,

c) Motorize ve yaya devriyeler ile genel kontroller yapmak,

d) Örgün ve yaygın eğitim-öğretim kuruluşlarının ve eğlence ve sosyal merkezlerin bulunduğu bölgelerde çocuklarla ilgili olarak önleyici ve koruyucu devriye hizmeti yapmak,

e) Çocukların içki satışı yapılan bar, kafeşantan ve meyhane gibi yerler ile çocukların girmesi mülki amirler tarafından yasaklanan kahvehane, kiraathane, elektronik oyun yerleri, bilardo salonları gibi açılması izne bağlı yerlere alınıp alınmadıklarını veya buralarda çalıştırılıp çalıştırılmadığını kontrol etmek,

f) Eğitici veya özel mahiyette olan sinema ve tiyatrolara gündüz, altı yaşından büyük olanların getirilmesi istisna olmak üzere, oniki yaşından aşağı çocukların yalnız başlarına sinema, tiyatro ve dans salonu gibi yerlere alınıp alınmadığını kontrol etmek,

g) Belgeli turizm işletmeleri hariç olmak üzere; onsekiz yaşından küçüklerin yanlarında veli veya vasileri olsa dahi içkili yerlere kabul edilip edilmediği; onsekiz yaşından küçüklere her nevi spirtolu içki verilip verilmediğini kontrol etmek,

h) Çocuklara spirtolu içki, tütün mamulü, pornografik malzeme, müstehcen yayın, uyuşturucu, uçucu ve psikotrop maddelerin satılıp satılmadığını ve kullanılarak kullanılmadığını kontrol etmek,

ı) Mevzuata aykırı hareket ettiği tespit edilen yerler ve kişiler hakkında işlem yapılmak üzere ilgili birimlere bilgi vermek,

i) Çocuğun cinsel faaliyet için kandırılması veya zorlanması, fuhuş veya pornografik nitelikli gösterilerde ve malzemedeki kullanılarak sömürülmesini önleyici çalışmalar yapmak,

j) Uçucu, uyuşturucu ve psikotrop madde kullanan veya kullandığından şüphelenilen çocuğu sağlık kuruluşu veya rehabilitasyon merkezine teslim etmek, çocuğun korunmasının sağlanması için konu hakkında İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne bilgi vermek,

k) Okullarda risk gruplarını tespit etmek, bu gruba giren öğrencilerin iyileştirilmesi ve tedbir alınması için İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, okul idareleri, rehber öğretmenler ve aileler ile ortak çalışmalar yapmak,

l) Zorunlu temel eğitim çağında olduğu halde okula gitmediği/devam etmediği tespit edilen öğrenciler hakkında İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne bilgi vermek, talep edilmesi halinde yardımcı olmak,

m) Hakkında ıslah veya tedavi tedbiri alınan çocukları mahkeme kararında belirtilen kuruluşa veya kişilere teslim etmek ile görevlidir.

Kayıp Çocuklar Büro/Kısım Amirliği

Madde 15 - Kayıp çocuklar büro / kısım amirliği, evden veya bulunduğu kuruluştan kaçan, bulunan, sokakta yaşayan, kaybolduğu yakınları ve kurumu tarafından haber verilen çocukların;

- a) EK-4 de yer alan bilgiler ile defter, form, bilgisayar gibi kayıtlarını tutmak,
- b) Fotoğraf albümünü hazırlamak,
- c) Ülke genelinde arattırılmasını sağlamak,
- d) Bulunan çocukların kayıp olarak arananlardan olup olmadıklarının tespitini yapmak,
- e) Kimliği belirsiz buluntu çocuk cesedi bilgilerinin kayıp çocuk müracaatları ile irtibatını sağlayarak kayıp çocukların bu yönde araştırılmasını sağlamak,
- f) Sosyal inceleme raporu hazırlamak, evden kaçma nedeninin aile ve yakınlarının tutumlarından kaynaklandığının anlaşılması halinde, durumu İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne bildirmek,
- g) Buluntu bebeği buluntu tutanağı ile birlikte derhal İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne teslim etmek,
- h) Kayıp ve buluntu çocuk istatistiği hazırlamak, ile görevlidir.

Adli İşlemler Büro/Kısım Amirliği

Madde 16 - Adli işlemler büro / kısım amirliği, suç işlediği şüphesi altında bulunan çocuklar hakkında;

- a) EK-1 ve EK-2 deki formları doldurmak ve kimlik tespiti yapmak,
- b) Suç tespiti yapmak, suçun iz, eser, emare ve delillerinin ilgili teknik birim tarafından toplanmasını sağlamak, olayla ilgili olarak derhal Cumhuriyet Savcısına bilgi vermek,
- c) Suç işlediği yönünde kuvvetli şüphe nedeniyle yakalanan çocuğa kanuni haklarını anlatmak ve ayrıca çocuğun istediği yakınına bildirmek, çocuğun ailesi tarafından müdafii tayin edilmemesi halinde baroya haber vermek ve müdafii tayin edilmesini sağlamak,
- d) Cumhuriyet Savcısı tarafından gözaltında tutulması istenen çocuğun barınma, beslenme, haberleşme, temizlik gibi zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak, gerektiğinde sağlık tedavilerini yaptırtmak,
- e) Suç soruşturmasında, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 2253 sayılı Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, 01/10/1998 tarihli ve 23480 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği ve diğer ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde Cumhuriyet Savcısı tarafından verilen talimatlar doğrultusunda yapılması gereken işlemleri yerine getirmek,

f) Çocukla yapılacak ilk görüşmenin sosyal çalışmacı tarafından gerçekleştirilmesini sağlamak,

g) Kullanılan dili anlamayan ve/veya konuşamayan çocuğu tercüman yardımıyla yararlandırmak,

h) Irza geçme, irza tasaddi gibi suçlarda hakim kararı, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ise Cumhuriyet Savcısının yazılı izni ile, evlenme vaadi ile kızlık bozma suçunda da Cumhuriyet Savcısının yazılı izni ile tıbbi muayene yapılması için çocuğu sağlık kuruluşuna sevk etmek,

i) Çocuk hakkında sosyal inceleme raporu düzenlenmesini sağlamak,

ii) Suç işlediği şüphesi altında bulunan çocuk ve suç işlemeyi alışkanlık haline getiren çocuk hakkında suçun neveleri ve sebeplerini içeren dosya hazırlamak,

j) Suçtan zarar gören kimsenin şikayetine bağlı olan; müessir fiil, adi tehdit, mesken masuniyetini ihlal, söz atmak, kadınlara ait yerlere girmek, evlenmek vaadi ile kızlık bozmak, hakaret, sövme, başkasının hayvanını sebepsiz öldürme gibi takibi şikayete bağlı suçların çocuklar aleyhine işlenmesi durumunda mağdur olan çocuğun veya velisinin veya vasisinin şikayetini beklemezsizin hazırlık soruşturması başlatmak,

k) Kanunen bir seneden fazla hapis cezası veya daha ağır bir cezayı gerektiren bir cürüm işlediği iddia edilen, ancak kanunen kendisi hakkında suç soruşturması yapılamayacak olan onbir yaşını doldurmamış çocuklar ile onbeş yaşını bitirmemiş sağır ve dilsizler hakkında mahkeme tarafından tedbir kararı alınmasına esas olmak üzere sadece kimlik ve suç tespiti yaparak Cumhuriyet savcılığına bildirmek,

l) Sorumluluklarını yerine getirmeyen ve velayet hakkını kötüye kullanan ana-baba, vasi veya çocuktan hukuken sorumlu olan diğer kişiler hakkında Cumhuriyet Savcılığına bilgi vermek, ile görevlidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : Sosyal Çalışmacı

Görevlendirme ve Sorumluluk

Madde 17 - Çocuk polisinin yaptığı hizmette verimin artırılması için çocuk biriminde oryantasyon eğitiminden geçirilmiş, yeteri kadar sosyal çalışmacı görevlendirilebilir.

Sosyal çalışmacı, sosyal yardım büro / kısım amirliğinde görev yapar, yürüteceği işlemlerde mesleki gerekler dışında Çocuk Birim Amirine karşı sorumludur.

Görev

Madde 18 - Sosyal çalışmacı;

a) Sosyal inceleme raporu hazırlanması için muhafaza altına veya gözaltına alınan çocukla ilk görüşmeyi yapmak,

b) Çocuk hakkında sosyal inceleme raporu hazırlamak ve ilgili büro / kısım amirliğine vermek,

c) Çocukları suça iten fiziki, psikolojik ve sosyolojik etkenleri araştırmak,

d) Suçluluğu ortadan kaldırmaya yönelik plan ve programlar geliştirmek,

e) Korunmaya muhtaç olan, ihmal ve istismara maruz kalan, evden veya bulunduğu kurum ya da kuruluştan kaçan, sokakta yaşayan ve sokakta çalıştırılan, uçucu, uyuşturucu ve psicotrop madde bağımlısı olan, suça itilen ve mağdur çocuğun kendisine ve kanuni mümessiline rehberlik hizmetinde bulunmak,

f) Çocuğun durumunu iyileştirmek için ailesi ve okul, sosyal ve sağlık hizmetleri gibi kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak,

g) Uçucu, uyuşturucu, psicotrop madde bağımlısı olan çocuğun tedavisi için sağlık müdürlükleri ve tedavi kuruluşları ile işbirliği yapmak,

h) Geçici barınma ünitesinde kalan çocuklar için sosyal, kültürel ve eğitici programlar geliştirmek, ile görevlidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : Diğer Hükümler

İlgili Birimlerle Koordine

Madde 19 - Emniyet Teşkilatının çocuk birimleri dışında kalan birimlerinde muhafaza altına alma hariç, çocuk hakkında herhangi bir işlem yapılmaması esastır. Bu birimlere gelen / getirilen çocuklar en kısa sürede çocuk birimine teslim edilir, adli ve idari tüm işlemler bu birim tarafından yürütülür. Çocukların büyüklerle birlikte suç işlemesi halinde diğer birimlerle koordine kurulur.

Çocuklarla ilgili çalışmalar yürüten kurum ve kuruluşlar, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılır.

Çocuk Bakım Ünitesi

Madde 20 - Çocuk biriminde işlemleri yürütülen çocukların geçici olarak barınma, beslenme, oyun, sağlık gibi temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, ilde Şube Müdürünün, ilçede İlçe Emniyet Müdürünün/Amirinin ihtiyaç belirtmesi İl Emniyet Müdürünün talebi, Daire Başkanlığının teklifi ve Genel Müdürün onayı ile çocuk bakım ünitesi kurulabilir.

Gizlilik

Madde 21 - Çocuk birimlerinde yürütülen işlemlerde gizlilik esastır. Hakkında işlem yürütülen bir çocuğun kamuoyuna duyurulmasına, basın önüne çıkartılmasına, yer gösterme gibi soruşturmaya ilişkin işlemlerin basın önünde veya iştirakiyle yapılmasına, basınla sorulu-cevaplı görüştürülmelerine, görüntülerinin alınmasına, teşhir edilmelerine, evrakının yayımlanmasına imkan ve sebebiyet verilmez, bunun için gereken tedbirler alınır. Basına, bilgi işlem araçlarından yayın yapan kuruluşlara, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç verilemez.

Çocuk biriminin faaliyetleri ile ilgili bilgiler ancak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 15 inci maddesine uygun olarak İçişleri Bakanı veya vali tarafından yetkilendirilen bir görevli tarafından basın açıklaması veya basın bildirisi ile kamuoyuna duyurulur.

Silah ve Teçhizat

Madde 22 - Çocuk polisinin yürütmekte olduğu hizmetlerin niteliği gereği personelin zati demirbaş silahları gibi teçhizat çocuklar tarafından görülmeyecek şekilde taşınır.

Hizmetiçi Eğitim ve Branşlaşma

Madde 23 - Çocuk polisi birimlerinde çalıştırılacak personelde aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Emniyet Genel Müdürlüğü Hizmetiçi Eğitim Yönetmeliği'nde belirtilen şartlara sahip olmak,
- b) Gönüllü olmak,
- c) Etkili ve güzel konuşmak,
- d) Güvenilir olmak,
- e) Ekip içinde çalışma yeteneğine sahip olmak,
- f) İnkna, iletişim, karar verme yeteneğine sahip olmak,
- g) Bilgisayar yazılım programları kullanımına sahip olmak,
- h) Öğrenme ve öğretme yeteneğine sahip olmak.

Belirtilen niteliklere haiz olanlar arasından seçilen personel, hizmetiçi temel eğitime alınır. Hizmetiçi temel eğitimini başarı ile tamamlayanlar, çocuk polisi branşında istihdam edilirler.

Personel

Madde 24 - Çocuk birimlerinde yeteri kadar çocuk polisi hizmetiçi eğitimi görmüş, tercihen istekli, sivil istihkak alan, bayan ve erkek "çocuk polisi", oryantasyon eğitimine tabi tutulmuş "sosyal çalışmacı" ve çocukların barınma, beslenme, temizlik ihtiyaçlarınının giderilmesi için "teknisyen yardımcısı" istihdam edilir.

Çocuk polisinin hizmetiçi eğitimi ile sosyal çalışmacıların oryantasyon eğitimi Daire Başkanlığı tarafından planlanır.

Çocuk polisi birimlerinde istihdam edilecek branşlı personelin Personel Daire Başkanlığınca yapılacak atama ve yer değiştirme işlemlerinde değerlendirilmek üzere gerekli planlama çalışmaları Asayiş Daire Başkanlığınca yapılır.

Personelin Başka Görevlerde Çalıştırılmaması

Madde 25 - Yetiştirme ve bilgi geliştirme kurslarını başarı ile bitiren ve Çocuk Birimlerinde görevlendirilen personel, Emniyet Hizmetleri Sınıfı Mensupları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde gösterilen, merkezde atamaya yetkili amirin oluru alınmadan Çocuk Polisi branşı dışında başka bir görev ve hizmette çalıştırılmaz.

Denetleme

Madde 26 - Çocuk birimleri yetkili birimler ve amirler tarafından denetlenir, denetleme raporları Daire Başkanlığına da gönderilir.

Yetkili ve görevli diğer mercilerin mevzuatta öngörülen denetim ve inceleme / araştırma yetkileri saklıdır.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 27 - 04/12/1995 tarihli "İl Emniyet Müdürlükleri Küçükleri Koruma Şube Müdürlüğü Görev ve Çalışma Yönetmeliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Maddeler

Geçici Madde 1 - Çocuk birimleri faaliyete geçirilinceye kadar, Küçükleri Koruma Şube Müdürlükleri ile Asayiş Şube Müdürlüğü Çocuk Büro Amirlikleri faaliyetlerine devam eder, bu süre içinde de bu Yönetmelik hükümlerini uygulamakla görevlidirler.

Geçici Madde 2 - Çocuk birimlerinde Emniyet Genel Müdürlüğü kadrosundan sosyal çalışmacı görevlendirilinceye kadar, 04/05/1994 tarihinde imzalanan Emniyet Genel Müdürlüğü ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü İşbirliği Protokolü gereği İl Sosyal Hizmetler Müdürlükleri kadrolarından sosyal hizmet uzmanları çocuk birimlerinde geçici olarak görevlendirilebilir.

Yürürlük

Madde 28 - Sayıştay'ın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik Resmi Gazetede yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 29 - Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

Ekler

Not: Ekler için lütfen ilgili Resmi Gazeteye bakınız.